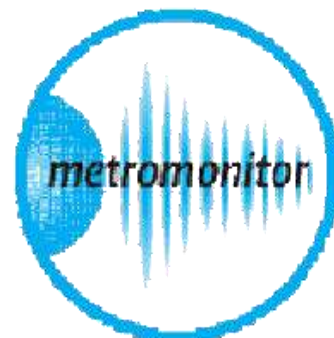

Fem nabokrav til metrobyggepladser

På tværs af København og Frederiksberg oplever naboer til metrobyggepladserne generne forskelligt. Der findes forskellige grænser for, hvornår en oplevelse beskrives som smerte, udholdelig eller blot let generende. I dette notat opstilles nabokrav på baggrund af hidtidige erfaringer med bl.a. metrobyggepladser. Kravene betragtes som legitime, idet de beror på førstehåndserfaringer og bakkes op af mange ejendommers beboerrepræsentationer på tværs af Frederiksberg og Københavns kommuner. Flere af kravene fremgår allerede af forskellige gældende regler, politikker, VVM-redegørelser og høringssvar til Københavns Kommunes revision af støjregler. Men som erfaringer viser, så efterleves de langt fra af de udførende entreprenører.

- 1. Intet støjende og generende arbejde om aftenen, om natten og i weekenderne**
- 2. Uregelmæssig støj og andre særlige gener må ikke finde sted uden for normal arbejdstid**
- 3. Klarere regler med strengere håndhævelse af myndighederne**
- 4. Uvildig monitorering og kontrol af byggepladserne**
- 5. Genhusning og automatisk kompensation ved regeloverskridelser**

Baggrund for krav

1. Intet støjende og generende arbejde om aftenen, om natten og i weekenderne

Arbejde med betydelig luftforurening, støj-, vibrations-, eller lysgener til følge skal ikke være tilladt i weekend-, aften- eller i nattetimerne, med mindre det i helt ekstraordinære tilfælde er strengt påkrævet for gennemførelse af byggeriet. Ekstraordinære tilfælde skal altid varsles til naboerne mindst syv dage i forvejen med oplysninger om arbejdets art, tidsrum og med henvisning til den relevante godkendelse fra myndighederne, som skal være offentlig tilgængelig.

Naboerne ønsker gennemsigtighed i begrundelserne for, hvorfor det kan være nødvendigt at gennemføre aften-, weekend- og nattearbejde. Begrundelserne skal være byggetekniske, trafikale og sikkerhedsmæssige, ligesom det er forudsat i VVM-redegørelsen fra 2008, hvor det blandt andet hedder: "Anlægsaktiviteterne omkring stationer og skakte foregår som udgangspunkt på hverdage i dagperioden kl. 07-18. Det kan i begrænsede tilfælde forekomme, at byggetekniske, trafikale eller

sikkerhedsmæssige forhold vil gøre det nødvendigt, at der udføres arbejde om aftenen og natten.”¹

Støjregler, målinger mv. skal i øvrigt følge Miljøstyrelsens² og Det Europæiske Miljøagenturs³ vejledninger på området, og på den baggrund vurderes følgende differentierede støjgrænser til at være de højst tålelige (målt ved de mest belastede boliger):

- Dag kl. 07-18: maks. eksisterende grænse
- Aften kl. 18-22: maks. 55 dB
- Nat kl. 22-07, samt weekend: maks. 40 dB

Baggrunden for kravet er, at naboerne til de hidtidige metrobyggepladser oplever uacceptable konsekvenser af generne, og at disse gener har lange udsigter. I perioder med døgnarbejde har naboerne således ikke haft mulighed for at restituere, og byggeriet her derfor også alvorlige konsekvenser for naboernes helbred, arbejdsliv og sociale liv.

2. Uregelmæssig støj og andre særlige gener må ikke finde sted uden for normal arbejdstid

Særlige typer af lyde og varierende støj, vibrationer og lys skal minimeres, fordi de virker stærkt generende over længere tidsrum. Eksempelvis er bakkelyde fra kraner og lastbiler meget generende og bør derfor skrues ned til lavest tilladte niveau eller helt udelades om aftenen, om natten og i weekenden efter aftale med Arbejds miljømyndighederne.

Støjgrænser fastsat udelukkende på baggrund af et gennemsnitligt støjniveau målt over længere tidsperioder (fx ved måling over en time) er ikke acceptable, idet de på ingen måde sikrer rimelige søvnbetingelser. Dette gælder specifikt ramning af spuns, pæle eller lignende, skærende og slibende aktiviteter, fx asfalkæring, metalskæring eller lignende, anvendelse af tårnkran og lignende, anvendelse af elektriske lifte og lignende, anvendelse af trykluftsværktøj, opstilling og nedtagning af stillads, af- og pålæsning af byggematerialer og affald, samt tilsvarende støjende aktiviteter⁴.

Baggrunden for dette krav er, at naboerne oplever specifikke former for uregelmæssig støj i nattetimerne som værende blandt de væsentligste gener ved metrobyggeriet. Støjregler med maksimumniveauer målt over fx en time forhindrer ikke voldsomme støjudsving, der forekommer fx hvert femte minut. Det forhindrer heller ikke, at mindre intense, men meget generende lyde – som fx bakkealarmer – holder naboerne vågne.

3. Klarere regler med strengere myndighedshåndhævelse

Overgangen til regulering af metrobyggerierne ved påbud har resulteret i uigennemskuelige regler, som bliver tolket og overfortolket af entreprenører og Metroselskabet. Der skal derfor udarbejdes og vedtages politisk klare fælles minimumsregler på tværs af de længerevarende byggepladser og med mulighed for særlige undtagelser i byggeplads-specifikke påbud. Hverken naboer, entreprenører eller

¹ http://www.metrocityring.dk/files/upload/Cityringen_kap1-8.pdf, side 66

² http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/stoejgraenser/graensevaerdier_virksomheder/

³ <http://www.eea.europa.eu/publications/good-practice-guide-on-noise>

⁴ Jf. påbud for Nørrebroparken og gældende forskrift for bygge- og anlægsarbejder i Københavns og Frederiksberg kommuner.

myndigheder kan være tjent med tvister og uoverensstemmelser på grund af uklare og uigennemskuelige regler.

Myndighederne skal herudover foretage hyppigere, uanmeldte kontroller af byggepladserne og reagere mere proaktivt på overtrædelser af reglerne. Myndighederne skal leve op til deres tilsynspligt og sikre kvalificeret dokumentation i henhold til at kunne kontrollere reglerne. Det vil fx sige dokumentation i form af støjmålinger og videoovervågning for at sikre mod gennemførelse af arbejde med uregelmæssige støjgener om aftenen, natten og i weekenderne.

Herudover skal myndighederne styrke deres samarbejde med politi, således at overtrædelser straks påtales, at der straks udstedes bøder og tilbydes kompensation til naboerne for gener ved rutinemæssige overtrædelser.

Det er nødvendigt at skrotte bløde hensigtserklæringer til fordel for klarere politisk vedtagne minimumsregler med mulighed for opfølgning, således at arbejdet reelt gennemføres med de mindst mulige nabogener til følge. Myndighederne skal følge op med konkrete forpligtelser i forhold til overvågning, kontrol og begrænsning af gener uden for normal arbejdstid.

Baggrunden for dette krav er, at naboerne til længerevarende byggepladser har oplevet, at regler systematisk bliver overtrådt uden at myndighederne reagerer. Det være sig både kommune, politi, miljøklageankenævn og ekspropriationskommission. Problemet understreges kun af, at naboerne har vanskeligt ved at tilvejebringe tilstrækkelig kvalificeret dokumentation for overskridelser.

4. Uvildig monitorering og kontrol af byggepladserne

Der skal etableres et uvildigt kontrol- og monitoreringssystem, der sikrer permanent overvågning af byggepladserne med støj- og vibrationsmåler samt døgn-videokameraer på samtlige byggepladser. Dermed får myndighederne mulighed for at tjekke op på de konkrete klager ved at tjekke støj- og vibrationsmålinger, samt at spole tilbage i en video-dokumentation for at vurdere, om aktiviteterne er brud på støjregler eller ej. Det er i øjeblikket meget vanskeligt at dokumentere overskridelser af reglerne på byggepladserne, især når det drejer sig om andre overskridelser end af støjgrænserne målt i decibel.

Der skal herudover ydes gratis og uvildig rådgivning af naboer til metrobyggeriet. Det være sig af juridisk, forsikringsmæssig eller byggeteknisk karakter. Der skal gives fri proces for naboer i forsikringssager mod Metroselskabets underentreprenørers advokater. CMT's underentreprenører har selvrisiko på 1 mio. kr. ved bygningskader, hvilket betyder, at hver nabo i sager om erstatning er oppe imod private firmaer med klare økonomiske interesser og ingen forpligtelse over for borgerne.

Baggrunden for kravet er, at naboerne oplever urimelige dokumentationsbarrierer, når selv de mest åbenlyse regelbrud bliver påpeget. De besværlige dokumentationskrav kombineret med myndighedernes mangelfulde opfølgning betyder, at naboerne oplever lovløse tilstande på byggepladserne. Entreprenørens incitament til at overholde gældende regler synes minimale, for går den – så går den. Det kan ikke med rimelighed forventes, at naboerne selv skal sætte sig i stand til at dokumentere regeloverskridelser i døgndrift med certificeret måleudstyr mv. og efterfølgende forfølge myndighederne, førend der bliver fulgt

op med sanktioner, da dette er alt for omkostningstungt og tidskrævende for almindelige borgere.

5. Genhusning og automatisk kompensation ved regeloverskridelser

Der skal altid tilbydes genhusning i god tid forud for planlagte brud på regler og i øvrigt uanstændige forhold for naboerne. Således skal påbud ikke kunne træde i kraft førend Ekspropriationskommissionen har truffet afgørelse om genhusning. Desværre har det vist sig, at bygherrer som Metroselskabet ikke er i stand til at planlægge arbejdet, så generne kunne afbødes på forhånd. Måske fordi metrobyggeriet er påbegyndt uden at være færdigplanlagt, men planlægges løbende i faser. På trods af faseopdelinger er det bygherres ansvar at planlægge byggerier, så det er muligt at forudsige, hvornår naboernes tålegrænse forventes overskredet eller resulterer i helbredsmæssige konsekvenser og ekspropriationskommissionen derfor skal tilkaldes.

Fordi planlægningen er for dårlig og reglerne gentagne gange brydes, skal der etableres en procedure for automatisk kompensation, således at naboerne trygt kan vide, at de vil blive tilbudt genhusning eller kompensation i nødvendigt omfang, når reglerne åbenlyst brydes. Det er naboernes ønske, at Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning, Ekspropriationskommissionen og Transportministeriet udarbejder en model for automatisk kompensation ved overskridelser og smidigere processer for genhusning. Der bør derfor opstilles kriterier for, hvornår en støjoverskridelse fører til hvilken størelse kompensation (eks. ved gentagelser og kraftig overskridelse).

Spørgsmål om kompensation mv. skal ikke være betinget af, at de enkelte naboer selv tager kontakt til myndighederne. Det kan ikke forventes, at samtlige berørte naboerne har den tid og de ressourcer, det kræver at undersøge og anmode om kompensation.

Samtidig bør der etableres partnerskaber mellem naboer, kommuner og Metroselskab om støjreducerende foranstaltninger for nærmeste naboer til metrobyggepladserne. Kommunernes puljer til støjpartnerskaber skal boostes og bruges proaktivt i samspil med Metroselskabets (/Ekspropriationskommissionens) ressourcer til genhusning og kompensation, naboers renoveringsbudgetter og evt. statslige puljer til energirigtige løsninger (fx nye vinduer).

Ovenstående krav betragtes som legitime af mindst 839 lejligheder:

- *AB Skodsborggade17/Nordbanegade 26 (22 lejligheder)*
- *Nørre-Fyensgade Andelsforening (17 lejligheder)*
- *Godthåbs Have (333 lejligheder)*
- *Sortedamsgruppen (ca. 200 lejligheder)*
- *Andelsboligforeningen af 1.6.1985, Nordbanegade 18, Vedbækgade 18, Søllerødgade 55+57 (32 lejligheder)*
- *Gårdlauget Nørrebrogade, Vedbækgade, Nordbanegade og Skodsborggade (197 lejligheder)*
- *E/F Nordbanegade 20-22 og Vedbækgade 14-16 (39 lejligheder)*
- *AB Stampesgade 5 (12 lejligheder)*
- *A/B Stefanshus, Nordbanegade 2-8, Stefansgade 18-22 (48 lejligheder)*